

LBRIS | We know
FLORENCE MORSE KINGSLEY books

LIDIA

POVESTEA PRIMILOR CREȘTINI
DIN EUROPA

TRADUCĂTOR — BOGDAN BUZDUGAN

PREȘANIA

5	Capitolul XXI	O epistolă
10	Capitolul XXII	Un luntraș din Antiohia
24	Capitolul XXIII	Regele iudeilor
37	Capitolul XXIV	Un izbăvitor puternic
46	Capitolul XXV	Pedeapsa
58	Capitolul XXVI	Trimis mai departe
70	Capitolul XXVII	Lumină neamurilor
79	Capitolul XXVIII	Un trimis al Celui Preaînalt
90	Capitolul XXIX	Chemarea lui Timotei
100	Capitolul XXX	Din Ierusalim în Galatia
108	Capitolul XXXI	În Filipi
122	Capitolul XXXII	Un străin în Atena
136	Capitolul XXXIII	Făcătorul de corturi
149	Capitolul XXXIV	Un negustor din Efes
162	Capitolul XXXV	„Marea Diana a efesenilor!”
174	Capitolul XXXVI	„Disprețuit și cel din urmă dintre oameni...”
186	Capitolul XXXVII	O făgăduință și un jurământ
198	Capitolul XXXVIII	Pavel și Felix
212	Capitolul XXXIX	„Caesarem appelo!”
226	Capitolul XL	În drum spre Roma
241	Capitolul XLI	Gata de jertfă

CAPITOLUL XXI

O EPISTOLĂ

„Lucius din Cirene și Simeon, iudeu din Antiohia, către toți cei ce cred în Iisus Hristos și locuiesc în Ierusalim. Pace vă trimit vouă, însăși pacea Învățătorului, pe care El o dăruiește din belșug tuturor celor iubiți ai Săi.

Cunoscut să vă fie tuturor, fraților, că după moartea acelui drept și mare sfânt, numit Ștefan, crezând noi de cuviință să nu mai rămânem în Ierusalim, am mers și am căutat pacea în părțile Siriei în care locuim acum. Știți, de altfel, prea bine cum am fost alungați din Sfânta Cetate, mânați de ascuțișul sabiei pentru credința noastră în numele Celui Răstignit.

După multă pribegie și nenumărate suferințe, am venit în cele din urmă în acest loc, abătuți – cu adevărat – dar nu și dați uitării, căci Domnul a fost în tot timpul cu noi potrivit făgăduinței Sale. Și ajunși aici, ne-am adus unul

altuia mângâiere prin aducerea aminte a celor întâmplate în Ierusalim, chiar și a morții și învierii Domnului nostru Iisus Hristos, prin Care și avem noi toată această nădejde, plină de slavă, că atunci când suferințele acestei vieți vor trece, ne vom bucura de altă viață, petrecând vecinic în prezența Lui, a Celui ce ne-a răscumpărat din păcat. Și văzând noi de jur împrejurul nostru oameni zidiți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ca și noi, care încă trăiesc ca dobitoacele și mor într-o clipă, inimile ni s-au aprins de un foc atât de puternic, încât n-am putut decât să le vorbim și lor de Cel Care a spus: Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi, neuitând, fraților, că Domnul înălțându-Se la Cer, ne-a poruncit să-I fim martori în Ierusalim și în toată Iudeea, în Samaria și până la marginea pământului. Și vorbind neamurilor în numele lui Iisus Hristos, mulți dintre păgâni s-au întors la Domnul cu mare bucurie, căci puterea lui Dumnezeu era cu noi.

Și acum, fraților, vă rugăm, trimiteți-i cât mai degrabă pe cei rânduiți să ajute nouă, căci lucrarea e prea mare s-o purtăm doar noi.”

— Ați auzit ce ne spune această epistolă, zise Iacov, lăsând deoparte pergamentul și privind în jurul lui. Ce părere aveți de cele scrise aici? Se cuvine oare ca mântuirea dată de Domnul nostru să fie aruncată ca mărgăritarele înaintea porcilor, în mijlocul unui neam

spurcat și neascultător? Prin urmare, e drept ca noi, cei ce suntem curați și sfinți, daruiți de la Dumnezeu cu puterea desăvârșirii în orice cuvânt și faptă bună, să ne însoțim cu cei netăiați împrejur, care mănâncă animale necurate, cu cei idolatri, mincinoși, adulteri și ucigași? Dacă am fost prizoniți până la moarte trăind drept și ținând Legea lui Moise, oare ce credeți că se va întâmpla cu noi dacă surpăm zidul pe care Dumnezeu l-a pus odinioară ca să-i osebească pe cei aleși de cei blestemați?

— Cum rămâne, însă, cu vedenia pe care Domnul S-a milostivit să mi-o arate în Joppa? zise atunci Petru cu toată ființa. Ce-ați spune ca cele patru colțuri ale feței mari de pânză să fie cele patru colțuri ale pământului, iar dobitoacele cu patru picioare, animalele sălbatice, târâtoarele și toate paserile cele necurate din ea să fie neamurile pământului? Fără îndoială că dacă Dumnezeu a spus că sunt curate, nu e al nostru să le numim necurate!

— Vă rog, fraților, spuse un bărbat pe nume Eleazar, care fusese înainte fariseu neînduplecat în cele ale Legii, să priviți această problemă cu toată seriozitatea, căci văd limpede că urmările sale vor fi uriașe și vor aduce o mare schimbare. Domnul și Învățătorul nostru ne-a poruncit, într-adevăr, să fim martori, la toate neamurile, ai adevărului mântuirii Sale, dar în

care neam nu găsim oare o mulțime de aleși ai lui Israil, răzlețiți de turmă, flămânzind și însetoșând de vestea plină de bucurie pe care doar noi le-o putem aduce. Dacă propovăduim Evanghelia doar iudeilor din mijlocul neamurilor în care pot fi aceștia găsiți, oare nu e asta o lucrare măreață? Nu va fi, așadar, nevoie de toată însuflețirea și răbdarea de care suntem noi în stare? Oare nu știți că sunt o mulțime de iudei și în Antiohia? Cum se face atunci că frații noștri vorbesc elinilor, care dacă au o viață nefericită și pier deznădăjduiți e doar ca să se arate mânia lui Iahve cu ei, pe care El a spus că o va trimite asupra fiilor neascultării... O, da! Și așa va fi până la sfârșit! Dacă noi, așadar, îi primim acum în mijlocul nostru pe acești câini de păgâni, vom ajunge să fim cu toții necurați, și cel ales pe bună dreptate ne va urî și nu ne va mai da ascultare.

— Dar ce spuneți, fraților, strigă Petru, că iată și asupra lui Cornelius și a casei sale s-a revărsat Duhul lui Dumnezeu, în așa mare măsură că au vorbit în limbi, proslăvind pe Dumnezeu? Dacă toate aceste neamuri vor primi botezul Duhului trimis de Sus, din Ceruri, nu vor mai fi străini față de noi, ci fii ai lui Dumnezeu, prin urmare frații noștri întru credință.

— Tot ce-am spus rămâne la fel de adevărat, spuse cu îndărătnicie Eleazar. Trebuie, de fapt, să alegem între Israil și neamurile păgâne, care au fost urâte de Iahve

de pe vremea părinților noștri, și prorocii noștri aduc mărturie pentru asta. Poate oare Dumnezeu nostru să Se schimbe? Cel despre care e scris că ieri și azi și în veci este Același?

— *Îndurat și milostiv este Domnul*, spuse cu blândețe Varnava, *îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit se va iuți, nici în veac se va mânia. Și, mai mult de-atât, nu uitați că Israil și-a îndepărtat Mântuitorul și n-a primit mărturia noastră despre Învierea Sa pe motiv că e o hulă și o necinste. Din fericire, inima Tatălui a ieșit în întâmpinarea neamurilor risipitoare ce se împrăștie în tot felul de ținuturi îndepărtate și tremură, și înfometează acum așa de tare, încât sunt gata să ceară pâinea vieții din mâna lui Dumnezeu, Care n-a dat nici odinioară piatră copilului flămând. Lăsați-mă pe mine, rogu-vă, să mă duc să văd la fața locului despre ce este vorba!*

Și au trimis pe Varnava până la Antiohia. Acesta, sosind și văzând harul lui Dumnezeu, s-a bucurat și îndemna pe toți să rămână în Domnul, cu inimă statornică. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință. Și s-a adăugat Domnului mulțime multă. Și a plecat apoi Varnava la Tars, ca să-l caute pe Saul.

— În regatul lui Antioh, regele Siriei, începu bărbatul ce vâslea ducând cu barca cei doi străini, s-a întâmplat într-o zi ca un dușman să treacă pe furiș peste fruntariile țării. Dușmanul veni pe mare, într-o amărâtă de corăbioară egipteană. Nimeni nu îl văzu acostând la țărm, nimeni nu îl auzi năpustindu-se repede ca un fur, purtat pe aripile vântului, în ținutul nostru, însă pe oriunde trecea în urma sa venea și îngerul morții, strângând în brațe mormane mari de vieți. După o vreme, auzi și regele Antioh de venirea acestui dușman și de tot prăpădul, dar nu făcu decât să sloboadă un răs puternic, vânturându-și barba cea bogată.

— Ce-mi pasă mie, zise plin de dispreț, de un asemenea dușman? Lasă-l să-și umple, după plăcere, pânțelele cu stârvurile robilor mei, căci iată îngerul cel aducător de prunci tot ține sârmanilor larg deschise porțile vieții și deja s-au făcut mult prea mulți.

Dar apoi dușmanul lovi oastea regelui, și într-o singură zi se stinseră o mie de soldați. Atunci lui Antioh nu-i mai veni să râdă, se sfătui în schimb cu cititorii în stele, aducând degrabă ofrande zeilor. A doua zi, o altă mie trecură Styxul alăturându-se celei dintâi mii, și același lucru se întâmplă și a treia zi și, apoi în toate zilele care urmară. Se auzi apoi ridicându-se un strigăt în cetate, un țipăt cumplit de jale care purtat fiind de șuvoiul vastului fluviu Orontes, răzbătu până la urechile regelui iubitor de sine, până în palatul său de pe insulă.

— Ne-a lovit ciurma! Ne-a lovit ciurma!

Și, astfel, în doar câteva zile oamenii se duseră cu sutele și miile, ajungându-se ca morții să zacă neîngropați pe stradă.

— Voi da din aurul vistieriei mele – gemu Antioh când cineva îi zise, cu răsufierea întretăiată, că molima trecuse apa și îi răpuse primul său născut chiar în brațele mamei sale – zece mii de talanți omului care va reuși să-i împlânzească pe zei, ca moartea să se oprească din secerișul său în acest pământ.

Și zicând asta, porunci să se dea de veste în toată țara.

La trei zile după scrierea ucazului regelui, în fața lui se arată un bătrân, peste măsură de gârbov și plin tot de zbârcituri. Și plecându-se dinaintea regelui, îi spuse:

— O, rege, să trăiești de-a pururi! Ești acum mâhnit și cuprins de teamă din pricina acestui vrăjmaș ce-a

LIBRIS | We know books

venit asupra ta, umplându-și pântecul nu doar cu stârvurile robilor tăi, dar și cu carnea celor avuți și puternici, necruțând nici măcar carne din carnea ta! Fă acum bine și dă cei zece mii de talanți la zece bărbați înțelepți și cinstiți, care să curețe pe de-a întregul cetatea, alungând din fruntariile ei moartea și înlăturând toată spurcăciunea. Spune-le, de asemenea, să adune în grămezi toate paturile celor ce-au murit, hainele și toate lucrurile acestora, ca apoi să le ardă, iar cenușa rămasă să o arunce în fluviu. Să dea apoi tuturor celor înfometați câte o porție cu mâncare din cea mai bună din casele tale regale. Toate acestea să fie făcute în șapte zile și atunci ciurma se va opri.

Și spunând aceste cuvinte, bătrânul se îndepărtă și nimeni nu-l mai văzu, în afară de o femeie care îl zărise plecând cu o barcă.

— L-am văzut ducându-se încolo, zise ea, arătând în josul apei, și barba-i lungă s-a risipit deodată, răspândindu-se și luând apoi forma unei pâcle albe care l-a ascuns repede privirii mele.

Antioh a făcut de îndată tot ce-i poruncise bătrânul straniu și cu adevărat se întâmplă totul într-o clipă. Odată ce întreaga cetate fu curățată de toate hoiturile și de necurăție, și flămânzii fură îndestulați zi de zi cu cea mai bună mâncare gătită în casele regale, ciurma se opri, și Antioh se umplu de bucurie.

— Aduceți la mine meșteri dibaci la cioplit în piatră, porunci el, să urce în muntele ce tronează peste cetate și să făurească din piscul său un chip de bătrân, căci sfaturile aceluia bătrân ne-au mântuit pe toți din moarte. Cred, pe sufletul meu și al tatălui meu, că cel ce ne-a cercetat în marea noastră tulburare n-a fost un muritor, ci însuși Charon, care trece cu barca sufletele celor răposați peste râul rece ce desparte tărâmul celor vii de tărâmul celor adormiți; și pentru că era, tocmai, obosit de purtat cu luntrea sa atâta amar de lume, a venit la noi și ne-a povățuit atât de bine.

Și au meșteșugit ei creasta numită Silpius ca să aducă cât mai bine cu un bătrân, care poartă o coroană pe creștet, și această arătare se numește până în ziua de astăzi Charonium.

Luntrașul cel limbut se opri din vorbit, și străinii își ridicară privirea către creasta Silpius, care era chiar în dreptul cotiturii fluviului, întorcându-și către ei profilul aspru, brăzdat de furtunile ce-i suflaseră năprasnic în față mai mult de două veacuri.

— Și regele a făcut, iată, după placul său, zise încet unul dintre străini. S-a ridicat și s-a semețit împotriva Dumnezeului dumnezeilor, dar ceea ce era hotărnicit s-a întâmplat oricum, căci i-a venit și lui sfârșitul și n-a fost nimeni să-i vină în ajutor.¹

---

¹ Daniil 11, 36-45.

— A, știi și tu povestea? replică luntrașul mirat. E, într-adevăr, o poveste veche, adăugă el în apărarea sa, umblând pe buzele oricărui locuitor din cetate.

Străinul își opri privirea scrutătoare asupra chipului omului și îi răspunse:

— Nu e fiu al lui Avraam să nu știe povestea lui Antioh, căci înainte ca acesta să fi intrat în istorie, a fost scrisă de fapt de mâna prorocului nostru Daniil.

— Sunteți iudei! strigă luntrașul, lăsându-și barca în voia valurilor în timp ce-și muta, cu uluire, privirea de la un străin la altul. Și atunci cum mi-ați dat să beau din pocalul vostru și apoi să îmbuc din prânzul vostru? Nu-mi sunt cu totul necunoscute obiceiurile voastre, căci acolo e puzderie de iudei, continuă el ridicând din umeri și arătând cu mâna în direcția cetății ce se înălța în depărtare. Și vă jur pe marele Charon că oricare dintre ei ar sta și ar privi la oricine, de alt neam fiind, cum moare de foame și sete dinaintea sa, și tot nu i-ar da nimic de băut sau de mâncat.

— Nu se poate! Ne nedreptățești! zise pe un ton grav al doilea străin. Trebuie să fie în Antiohia și iudei milostivi față de toți oamenii. Ascultă, bunule luntraș! Și eu am auzit această poveste a ciumei și sunt unii care zic că cel ce s-a arătat regelui nu era nimeni altul decât un simplu bătrân iudeu, care se sălășluisese în pustie, nu departe de Antiohia, ca să se poată dărui cu totul rugăciunii și